

PEST, II. félv.

51. szám.

December 23. 1869.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben féltre 1 forint 31 A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-fölvételért 1 frt, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, a Szent-István-Társulat igazgatóságához kérjük intéztetni, évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítatik.

Használjuk az ő szentsége által engedélyezett jubileumi bucsut!

(Értekezés a teljes bucsuról általában, különösen pedig a jubileumi bucsuról.)

Midőn két év előtt, szent Péter apostol vértanúságának tizennyolcz-százados emlékűnnapén, a keresztény katolikus világ minden részeiből, az apostolok utódai, a püspökök s köztök a magyarországbeliek is, tete mes számmal, Romában, az örökvárosban sz. Péter az apostolok fejedelmének és a ker. kath. anyaszentegyház első látható fejének sírjánál gyülekezének össze: nem csak azért gyülekeztek ők össze, hogy ezen ünnepélyes alkalommal sz. Péter iránt köteles vallásos tiszteletüket és hódolatukat tanúsítsák s napfényre derítsék, és hogy nyilvános vallomást tegyenek arról, miszerint ők, mint a katolikus világ püspökei, hiveikkel együtt tántoríthatlanul ragaszkodván a szent Péter romai székéhez, mint az egyházi egység központjához, változatlanul, esonkittatlanul és rendületlenül ma is ugyanazon hitet vallják és tanítják, melyet a sz. Péter és a sz. apostolok vallottak és tanítottak; hanem egyszersmind azért is, hogy ama dicső sírnál, s a keresztények vallásos tisztelettel tetézett szent tetemeknél buzgón imádkozván, emlékezzenek meg ama dühös viharokról is, melyek tizenkilenc századon keresztül a sz. Péter hajóját és a romai püspöki székét is ostromolták anélkül, hogy azt felforgatni vagy feldulni képesek lettek volna, látván az Isten ígéréteinek teljesültét, hogy az anyaszentegyházon és a romai apostoli szentszéken a pokol kapui soha erőt nem veendnek, sőt inkább, hogy a keresztény kath. anyaszentegyház akkor leginkább emelkedik, mikor nyomasztatik, akkor tündöklök, mikor zaklatatik, s akkor győzedelmeskedik, mikor üldöztek, — hálákat adjanak a magasságbeli Istennek, a soha tőle el nem vont pártfogásáért, s hitőkben megerősödvé, s a Szentlélek tüztől fellángolva fogadást tegyenek az Istennek, fogadást a Jézus Krisztusnak a pásztorok pásztorának, hogy meg nem rettenvén semminemű fenyegetésektől, zaklatásoktól és sanyargatásoktól hi-

veikkel együtt ezen egyedül üdvözítő hitben élni, ennek parancsai szerint eselekedni s tántoríthatlan ragaszkodásukban a romai apostoli szentszékhez, szent emlékekhez hiven holtukig abban állandóan megmaradni elhatározzák.

Ezen alkalommal IX-ik Pius a római kath. anyaszentegyházat jelenleg dicsőségesen kormányzó pápákirály az 1867-dik évi június hó 26-kán az akkoron az örökvárosban összegyűlt püspökökhöz intézett felszólalásában szándokát nyilvánítá: hogy a tömémentelen baj, melyek nem csak az Isten egyházát, hanem egyszersmind a polgári társaságot is oly zsarnoki, valóban siralmas módra sanyargatják és emésztik, gyökeres orvoslására, egyetemes zsinatot kíván Romába a szent Péter sírjához összehívni, melynek határnapját későbbben fogja kitűzni, és az egész keresztény világgal tudatni.

A legbensőbb öröm s örömteljes vigasztalás árasztá el ezen a szentegyháznak a Szentlélek ihlette szándoka hallatára az örökvárosban akkoron összegyűlt főpásztorok kebelét, örömtüket s vigasztalásukat tolmácsolták irataikban az eme magasztos ünnepélyre Romában meg nem jelenhetett püspökök is, s azok pedig, a kik ottan jelen valának, nem csak élő szóval, hanem egyszersmind hódoló feliratukban is tiszteletteljesen tudatták a Szentatyával, hogy a kilátásba helyezett egyetemes sz. zsinatról a legtorróbb vágyaiknak teljesültét, legszentebb érdekeiknek megmentését és az egyház, valamint a polgári társaság megújulandó békéjét is várva várják s bizva remélik azt.

A szentatya eme hódolatteljes nyilatkozatukat azon ünnepélyes ígérettel fogadá, hogy az egyetemes zsinat tanácskozmányait és végzeteit a szaplótellenül fogantatott Isten anyja oltalmába akaráván ajánlani, szüz Mária egyik ünnepén fogja megnyitni azt.

És ime kedves olvasóim az Isten jóvoltából, mily

szentül váltá be ígérését a szentatya, minthogy már a mult 1868-dik évi június hó 29-dikén épen szent Péter és sz. Pál az apostoli fejedelmek ünnepén hirdette ki ő szentsége az egyetemes vatikáni zsinatot, s annak megnyitása határnapjául tűzte ki az e folyó évi december 8-dik napját, a Boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatásának ünnepét! s ezen napon Isten kedvező segítségével az egyetemes zsinatot meg is nyitotta.

Ime kedves keresztény lelkek! ekkép teljesülésbe megy az Istennek szent akarata, s ekkép erősödik és terjed e földön az Isten országa!

S miután a szentatya a mennyei legdrágább s megbeesülhetlen kincseinek tárházát, mely a ker. kath. anyaszentegyházban, annak kezdetétől fogva mindekoráig híven őriztetik és híven őriztetni is fog egész a világ végezetéig, nyitotta meg a mi lelkünk javára s örök üdvére, épen ama napon, melyben a végtelen irgalmu Istennek jóvoltából kezdetét vette az egyetemes vatikáni szent zsinat és a teljes bucsu jubileumi formában, az egész ker. világban, az e f. évi april hó 11-dik napjának kelte alatt kibocsátott körlevelében ünnepélyesen hirdetvén, (mely jubileumi bucsu-tartam egész a szent zsinat végzetéig) talán nem leend fölösleges titeket rövid értekezésben a „K. Néplap”-ban, mely egyedül a ti számotokra adatik, a teljes bucsuról általában, különösen pedig a jubileumi bucsuról csekély tehetségem szerint részesíteni. Olvassátok tehát ezt és tanuljátok abból mindazt, a mi a jubileumi bucsunak elnyerhetésére s a Jézus drága szent vérével megváltott lelketek örök üdvére tudnotok hasznos, sőt tudnotok fölöttébb szükséges is.

I. A teljes bucsuról általában.

A penitencziatartás szentségében való méltó részvétel által elengedtetnek ugyan a bűnbánó bűnösnek mind bünei, mind az azokért érdemlett örök büntetések is, megmaradnak mindazonáltal az ideiglenes büntetések, melyekért vagy ez életben imádság, böjtölés, alamizsnálkodás és egyéb jóságos cselekedetek által vagy pedig holta után, a másvilágon, a tisztítóhelyen (a purgatoriumban) eleget tennie kell, a megbántott isteni igazságosságnak. Hogy a megbocsátott bűn, s elengedett örök büntetés után, megmarad még az ideiglenes büntetés, ezt eléggé bizonyítja a szentírás. — Ezt bizonyítják első szüleink Ádám és Éva, kik büneik bocsánatát elnyerték ugyan, de a paradicsomból mégis kiűzettek, hogy szenvedéseik által, az ideiglenes büntetéseket kiállhassák.

Az ur Isten megbocsátotta ugyan Mózesnek a benne való bizalmatlansága bűnét, de büntetésül nem mehetett be az ígért földébe.

Dávid koronás prófétának és királynak megizente ugyan az Isten, Náthán proféta által, büneinek megbocsátását, de az abból eredő szenvedéseket s elenségeskedéseket tőle el nem távolította.

Az anyaszentegyház első századaiban a penitencziásokkal szigorubbak voltak mint most; akkoron ugyanis a nyilvános nagy bűnösöknek szigorú, terhes és több évig tartó nyilvános elégtétel rendeltetett. — Kiváltkép azok, kik nagy bűnösök voltak, a negyvennapos böjt első napján a püspök előtt személyesen meg-

jelenni kötelesek valának, a ki kezét reájok tevén, fejökre hamut hintett, bűnbánati ruhába öltöztette őket s ama felszólítással, miszerint az Isten irgalmában bízodjanak, az anyaszentegyház kebeléből őket kizárta. Ez időtől fogva kötelesek voltak szigoru életet élni, magukat bizonyos eledelektől és italoktól megtartóztatni, multság- és vígságokat kerülni, mindent, mi őket a világi gyönyörök élvezetére esábitathatná, eltávoztatni, kenyér- és víz mellett böjtölni, testöket sanyargatni, vértanuk-, foglyok, s betegeknek szolgálni, templomba be nem menni, míg oda ünnepélyesen be nem vezettetnek s a hivekkel közösségekben lenni föl nem hatalmaztatnak.

Az ily bűnbánók négy osztályra voltak osztva, s az egyik osztályból a másikba léptettek elő.

I-ső osztály volt a sírók osztálya. Az ez osztályban levőknek, a templom ajtaja előtt szabad volt állani, s abból, mi az oltáron történt, mi sem láthattak, és a templomba menő keresztényeket könyes szemekkel kérték esedezésökért.

II-dik osztály volt a hallgatók osztálya, a melybe tartozó bűnösök a zsidók-, pogányok- és hit-elemzőkhöz hasonlóan, a templom leghátulso helyén állottak; a szentírás felolvasztatását s az Isten ígéje hirdetését meghallgathatták ugyan, de ezek bevégezte után ki kellett a templomból menniök.

III-dik osztály volt a térdelők osztálya, melybe tartozó bűnösök, a templomban, a szentmiseáldozat alatt egész a fölajánlásig megmaradhattak; s ekkor térdeikre estek, mire a püspök fölöttük imádkozván és rájuk az áldást adván, őket a templomból kibocsátotta.

IV-dik osztály volt az állók osztálya, a melybe tartozó bűnösök, a templomban maradhattak egészen a sz. mise végeig, vasárnapokon a nyilvános könyörgésekben részt vehettek, de az oltárra áldozatképen mit sem tehettek, s az Ur testében sem rész-sülhettek.

Csak e négy osztályon keresztül ment bűnösök oldoztattak fel büneiktől, s aztán az anyaszentegyházba visszafogadtattak, és a lelki javakban részesítették, mi közönségesen Nagycsütörtökön szokott megtörténni. Az említett elégtét az anyaszentegyház régi korában, napokra, és pedig negyvennapra, (quadragena) vagy egy évre volt kiszabva; a ki 3, 10, 20, 30 napi elégtetre volt elítélve, az azon idő alatt kenyér és víz mellett böjtölt, a ki pedig 40 napra, az, azonkívül, hogy kenyér és víz mellett kellett böjtölnie, még magányosan is kellett ennie, s mindazt, mi neki kényelmet nyujthatott, p. o. fördést, levaglás, kocsikázást, s ágybani fekvést kellett kerülnie.

A több évi bűnbánatra ítélt bűnös az első évben, hétfőn, szerdán és pénteken, kenyeren és vizen böjtölt; a többi napokban, halat és más böjti fött eledelt ehetett ugyan, de a húst és bort izlelnie nem volt szabad.

A bűnbánat többi éveiben, szintén mint az elsőben hétfőn, szerdán és pénteken böjtölt ugyan, de kedden, csütörtökön és szombaton, magát a hús-vésésre megválthatta, mely megváltás a bizonyos számú szoltároknak a templombani elmondásában és a szegények táplálásában állott.

Igy például: az ünnep s vasárnapokon dolgozóknak háromnapos elégtétel, — annak, ki oka volt a gyermek keresztség nélküli halálának, három évi elégtétel, — a házaszástörőnek pedig öt évi elégtétel adatott fel penitenciául.

Azért pedig adott az egyház ily szigorú elégtételi büntetéseket, hogy a bűnösöket megjavítsa, s hogy ez által tőlök az ezen vagy a jövőbeni életben kiállandó büntetéseket eltávolítsa.

De az üldöztetések közbejöttével, vagy midőn a bánó, a halál órájához közeledvén, a neki feladott elégtételt el nem végezhetette, vagy az elégtételi idő eltölte előtt megjavult s különösen ezen utolsó esetben az egyház célját, érvén a hátralevő elégtételt vagy megrövidítette vagy egészen elengedte szent Pál apostol példájaként, ki a vérfertőztető korinthusbeliek kiközösítette ugyan, de később annak bűnbánatát hallván, hátralevő büntetését elengedte azon oknál fogva, mivel az Isten is a bűnbánó töredelmességét látván, azon büntetéseket, melyeket vagy ezen, vagy a jövőbeni életben ki kellene szenvednie, Jézus Krisztus érdemei által megbocsátja; ki nem más okból bünteti a bűnösöket, minthogy vétkeiket megutálják, akaratukat a jóra hajlították s az Isten igazságosságának eleget tegyenek.

Az Isten látván, hogy a bűnös az egyháztól kiszabott büntetés mellett megjavult, azzal megelégszik és az ideigvaló büntetést vagy nem bocsátja rá, vagy még a már rá bocsátottak alól is felmenti őt. Ez értelemben tehát a bucsu nem egyéb: mint a már megbocsátott bűn s elengedett örök büntetés után megmaradt ideigvaló büntetéseknek elengedése, ha a bűnös a bűnbánó szívnek elégséges jeleit adja és akaratát a jóra hajlítja.

A kath. anyaszentegyház időkben is osztogat bucsukat, noha most oly szigorú sok évig tartó s nyilvános elégtételt nem kíván tőlünk; minthogy mi sem szüntünk meg vétkezni, az anyaszentegyház a mi bűneinkért elégtételt szab elénk s ekkép az Isten a mi javulásunkra ideigvaló büntetéseket szokott használni; s minél könnyebb ideigvaló büntetéseket szab reánk az egyház, annál szigorúbb büntetéseket bocsáthatunk az Isten. — Annál buzgóbb legyen tehát imánk, hogy Isten nekünk irgalmazzon; s annál erősb legyen benne való bizalmunk, hogy Ő nekünk bűneinket bocsássa meg; és épen ezekre akar a kath. anyaszentegyház az említett bucsuk által minket felindítani.

A katolikus anyaszentegyház oly időkben hirdet bucsut, melyek különös módon képesek bennünk a bűnbánatot felébreszteni s táplálni; t. i. midőn az Isten különös jóban részesít minket a század bevégeztével.

A bucsu kétféle: teljes és nem teljes.

A teljes bucsu az, mely által az ideigvaló büntetésekből amnyi engedtetik el, a mennyi az anyaszentegyház hatalmánál és az emberek elégtételi buzgalomuknál fogva elengedtetetik.

Nem teljes bucsu pedig az, melyben az ideigvaló büntetéseknek bizonyos része engedtetik el, p. o. melyet negyven napig szenvedtünk volna a tisztító helyben.

A bucsuk a holtakra a tisztítóhelyen szenvedő lelkek javára is alkalmazhatók, de csak esedezőképen, nem pedig feloldozási módon, mint ez az élőknél történik; miután az egyház megkötő és feloldozó hatalma csak az élőkre terjed ki, a megholtakat pedig csak ajánlhatja az Ő könyörgéseivel az Isteni irgalmaságnak.

Az anyaszentegyház a bucsukat csak eme feltételek alatt osztogatja: hogy az, a ki azokban részesülni akar, bűneit töredelmesen meggyónja, az oltári-szentséget méltán magához vegye, imádkozzék, böjtöljön, alalmazkodjék, az isteni szolgálatokban s körmenetekben (processiókban) részt vegyen, és a hit, remény és szeretet indulatait felgerjeszse.

Az anyaszentegyház az engedett bucsuk által nem szabadít fel minket a tőlünk kitelhető penitencia köteleességétől; minthogy mindenki annál nagyobb részt vesz a bucsukban, minél buzgóbb a penitenciában és Isten iránti szeretetben, — az anyaszentegyház csak segíteni akar tehetetlenségünkön, melynél fogva minden ideigvaló büntetéseket ez életben ki nem állhatunk; és e szeretetteljes engedelkenysége által csak azt akarja elérni, mire a régi szigorú penitencia törvényei által törekedett.

A bucsuk üdvösségesek: mert 1) általok megsabadulhatunk az ideigvaló büntetésektől; 2) felbátorítanak minket az Istennel kibékülésre, minthogy a szigorú egyházi büntetéseket könnyebb isteni gyakorlatokra változtatják; 3) igazi töredelmességre és életünk jobbítására serkentenek minket, minthogy ezek nélkül a bucsuban nem részesülhetünk; 4) a penitenciatartás és oltári szentségek gyakori felvételét s a jóságos események gyakorlását mozdítják elő; 5) megvigasztalják azokat, kik bűneiket igazán megbánják és az Istennek büntetésétől még is rettegnek.

A bucsuk ereje és foganata származik Jézus Krisztus bőszes elégtételéből az ő végtelen érdemeiből és a boldogságos szűz Mária és a többi szentek érdemeiből, melyek közös javoknak és az anyaszentegyház kincseinek nevezetnek.

Az anyaszentegyház az Ő hatalmát a bucsuk engedésére Jézus Krisztustól nyerte, a ki nem tett kivételt, midőn ezen ígéret mondá: „A mit megkötendesz a földön, meg lesz kötve mennyekben is; és a mit feloldandasz a földön, fel lesz oldozva mennyekben is.“ Megkötni és feloldozni Izai. 22. 22 szerint egyenesen annyit tesz, mint a mennyországot bezárni és kinyitni, a keresztény községbe valakit fölvenni, vagy abból kizárni; azután pedig: a bűnöket megbocsátani, vagy megtartani, mert ezen alapszik a felnyitás vagy bezárás; végre: valamit megengedni, vagy eltüntetni, s ilyennek nyilvánítani; mert az igaznak, vagy nem igaznak megismerésén és annak kijelentésén is alapszik a felnyitás vagy bezárás.

A többi apostoloknak is megadatik később (Máté 18, 18, és Ján. 20, 13.) a megkötő és feloldozó hatalom, hanem csak akkor, miután már Péter alapkövül a kulcsok legfensőbb hatalmával ünnepélyesen megválasztott, mi által oda utasítottak a többi apostolok, hogy isteni hatalmukat csak a fővel egyességben gya-

korolják: mert csak egy választatott az egész anyaszentegyház alapkövévé, melyen az épület egész külső alkotmánya nyugszik; csak egy a háznak látható urává tétetett a bezáró és felnyitó hatalommal. Egyébiránt hogy szent Péter hatalmának az ő minden törvényes utódjaira át kellett szállania, ez már magában világos, és hogy ezen utódok a római pápák (a római püspökök), ez történelmi tény.

Továbbá: Krisztus e földön nem csak a bűnök megbocsátotta, de az érdemlett büntetéseket is elengedte, p. o. a keresztén megért latornak. Vég t e az ő hatalmát, melyet e földön mint Megváltó gyakorolt az apostoloknak s ezek által az anyaszentegyháznak átadta. (János 20. 21—23.)

Az egész anyaszentegyházban érvényes búcsukat csak a pápa és az egyetemes egyházi zsinat adhat; a püspökök pedig csak megyéjükben, s csak némely búcsukat engedhetnek.

Búcsukról a tridenti szent zsinat (25. ülés) értelmé szerint, azt kell hinnünk: 1) hogy a kath. anyaszentegyháznak a búcsuadásra hatalma legyen; 2) hogy

búcsut nyerni ránk nézve igen hasznos és üdvös; azonban, hogy az ránk nézve ilyen legyen, kell hogy a fennebb említett föltételeket pontosan teljesítsük.

Igen esalatkoznak tehát azok, kik azt vélik, hogy a búcsu elnyeréséhez nem szükséges a penitencziatartás; mint szintén azon állítás is, hogy az anyaszentegyház a már elkövetett, vagy csak ezután elkövetendő bűnököt is a búcsu által engedi el; vagy hogy a búcsut pénzért adja s ekkép bűneinktől magunkat megválthatjuk, ez nem egyéb, mint merő rágalom.

Igaz ugyan, hogy az anyaszentegyház búcsut ad az őszinte megtérésen kívül, némelykor istenes jó célokra, péld. templom- vagy kórház-építésre alamizsnát is kíván; de minthogy a különben igen dícséretes föltétel, időjártával visszaélésekre adott alkalmat, a tridenti zsinatban eltöröltetett; mindazonáltal mégis kimondott, hogy: „a búcsuk használata, a keresztény népre nézve, igen üdvös és a szent zsinat tekintélye által — jóvá nagyon hagyva.“

(Vége következik.)

É j i h a n g o k .

III.

Csipős a szél, hideg nagyon;
Hej a nap oly messze vagyon! —
Pedig e szív olyan meleg;
Gyuananyagból szőtt egyveleg.

Fuj a szél, hol tetszik neki;
Nyugat-, éjszak-, dél-, keleti;
Éltet vagy öl, éget, fagyaszt;
Hoz ősz, nyarat, telet, tavaszt. —

Egykor az Urnak Szelleme
Tűzes nyelvekkel szálla le:
És mint erős, nagy szélvihar
Játszott szívek hurjaival.

S lön őszhangzó kedves dana,
A Szentlélek diadala:
Nagyon örült az égvilág;
Utjából a bűnéj kihág.

Erőt nyer a ki lankadott;
Uj életet nyer a halott;
Egész föld nyer uj életet,
Amugy tovább nem élhetett!

Ki alkotád mi életünk',
Ily szent vihart küldj minékünk:
Ujuljon meg egész világ,
Oh Általad, örök Világ! ...

IV.

Minő zöreje? ... mi lehet ez! ...
Egy kis madár, mely ijedez.
Ne ijedez, jó kis madár;
Reád az éj ótalma vár.

Rejtsd el magad sürtü galyba;
Ugy nem kerülsz törbe, bajba:
Sem a róka, sem a bagoly
Nem akad rád majd valahol. —

Sürtü lomb az Ur kegyelme;
Itt pihenhet jól az elme:
Melyet a bűn lelki baglya
Körme közé ejt, — ha balga.

Csendes öröm, lelki vigasz
Kebünk fölött híven viraszt:
Nem öl jövünk, nem öl multunk,
Ha rejtőzni megtanultunk.

Ős Irgalom! te kegyerdő,
Rejtsd el engem, a mig eljő
Az ország, hol a bűnéjnek
Ördögi már nem kísértnek. ...

S mint a madár, mint a galamb
Nem maradhat mindig alant:
Szálljon, oh ég, a magasba
Lelkem vidám gondolatja. —

Bakonyi Remete.

A hóvirág.

— Rege. —

Karácsoni ajándékul a kis Jézusnak.

— Anyám, kedves anyám! Tégy pár darab fát e pislogó tüzre, hisz csak szivemben érzek némi meleget, s a körülünk terjedő lég oly hideg, oly kegyetlen, hogy sírásra késztí gyenge szemeimet.

Igy eseng a kis fiu s közelb simul anyjához. A szegény özvegy nő reszketve gondol arra, hogy előbb tevő az utolsó darab fácskát a tüzre. Laukadva pislog az, s most ... kialszik. Vége, vége mindennek!

Keblére szorítja fiát, hogy ott gerjedező melegét közölje szerettével s az ebből jövő meleg tartja némileg őket a megfagyástól. Édeskés szavakkal esítíti fiát, hogy a jó Isten könyörülend rajtok s jó nemtőt küld majd hozzájok. Hisz vannak még jó emberek, kiknek kebléből nem halt ki a felebaráti szeretet.

— Csak reméljünk — mondja az anya.

Remény! Te mentő deszkája a kétségbeesésnek, hány szivet tápláltál már aranyos szineddal s mentél meg a esüggédéstől!

De itt hiába a remény. Késik a segítő kéz s az anyát már-már kétségbeesés szállja meg, hisz kis gyermeke úgy regeg, piros szája kékes színt kezd játszani, s ő, az anya nem segíthet rajta.

Iszonyt sors!

A legvégsőre szánja most magát, mi ellen bár szemérme szól, elhatározza véghezvinni. Fájó szívvel bucsuzik gyermekétől ily szavakkal:

— Oh szerelmem, itt hagylak, de csak pár perezre; megkísértem a segélykérést s ha könyörülnek rajtam jó emberek, rögtön visszatérek. Csak addig bírij lehelteni, azután életet öntök beléd. — E lázas szavak után az anya elhagyta a szobát.

* * *

Künn nagy pelyhekben hull a hó; a természet elveszté kemény hidegségét. Megindult az anya, de a hóföllegek eltakarják a járókelőket szemei elől; jár, kel föl s alá, de hiába. Ám a természet édes álmra csalja őt. Csak egy kissé pihenek, míg valaki erre jön, — mondja halkán magában — s egy órákásra ül. Édes szender bocsátkozik szeméire, elfelejti a szenvedéseket s fiával a boldogság közepén látja magát. Aranyos álmát lágyan fűzi tovább. Megnyílnak szemei előtt a menny boltozati s őt fiával a kis Jézus fogadja magához. Felkiáltana örömeiben, de nincs hangja többé ... megszűnt keble dobogni.

A kis fiu ezalatt várja, csak várja édes anyját, mikor jön már. Gyerme kies képzeletében előre látja, miként jő az egy kosár élelmiszerral, utána pedig egy ember egész kocsí fát hoz, s elgondolja, hogy a be fűtött szobácskában mily jól esik majd mindez a szegény kis éhezőnek, de főleg anyjának. Szívében fellobog a hála szent tüze s kezeicskét összeté ve ily szavakkal rebeg hálát a kis Jézusnak e karácsoni ajándék küldőjének, mert ma Karácson napja van.

— Oh szerette Jézusom! köszönöm ezen nagy kegyelmedet, ki bennünket megmentél az éhhaláltól. — Azonban a képzelet fellegvár, mely röpke álmoként eltűnik s ritkán valósul. A szerető anya késik s nem jő. Aggódni kezd most a kis fiu „Hol maradhatsz oly soká anyám?! Jőjj, siess, mert én fázom nagyon.“ Azonban mind hiába; fent ragyog már ő a Teremtő trónzsámolyánál, mint diszpéldánya a földi alázatosság és türelemnek.

A kis fiu unni kezdi a várakozást s szerető szive sugallatára után indulva, elmegy anyját fölkeresni.

Megy, mendegél a nagy hóban s figyel a körülé haladókra, de nem mosolyog reá anyja nyájas areza. Most egy nagy házhoz ér, mely ki van világítva. Jambor hívők gyűlnek ide bátran, imádni a kis Jézuskát. Ám a fücska fél s csak az ajtóból néz be a gyönyörű oltárra; neki bátorodik végre s ő is a tömeg közé vegyül. Mint örül gyermekies szive, hogy nem üzik ki őt; engedik, hogy bámulhassa a gyönyörű képeket. Azonban az anya utáni vágy csakhamar elúzi az örömet s ő most a hívek arezát vizsgálja, nem találá-e köztök szerette anyját? Ah de hiába, őt nem leli. Megszomorodottan távozik, aggódása nem enged neki nyugtot; elfelejti, hogy még ma mit sem evett s ismét kimegy a szabadba; elfelejti, hogy künn oly nagy hideg van s neki csak egy darab meleg ruhája sínes. Cél nélkül bolyong ide s tova, míg egyszer egy hógomoly mellett nálemi kemény tárgyba ütközik. Ijedten tekint oda s kit lát ... szerette jó anyját. Térdre esik, ráborul s esőkjával árasztja el, azt gondolja, hogy talán alszik. De esőkjára esők nem felel a ... jég-hideg ajkáról. Megrázkódik a gyermek. Majd újra szenvedélyesen kezdi esőkolgatni, azt hiszi, hogy lehelletével új életet önt a halottba. Hasztalan, nem ébreszted már föl őt többé kis fiu, nem fog felébredni, ha még oly édesek is esőkjaid; nincs s nem is lesz neked többé anyád!

Megszűnik végre esőkolgatni jó anyját, látja, hogy hasztalan törekvése; ez ajkak, melyekről oly szenvedélyesen szíva az anyai esőkokat, melyeknek esengő hangját oly édesdeden hallgatá, mint senki más, ez ajkak bezáródtak. Mikint a szikra által támadt tűz gyorsan emészt meg egész falvakat, s a lakosok búsan szemlélik házaik dűledékeit, romjait: ugy a kis gyermeknek, meghalva látván azt, kit e földön legjobban szeretett, kihalt kebeléből az édes öröm s szívből a fájdalomak oly óriási erővel törtek ki, hogy az, ellent nem állhatva e nagy nyomásnak — megrepedt.

Nem tudott meglenni anyja nélkül, — követte őt — a másvilágra.

Igy feküdtek ott temetetlenül, midőn egyszerre világosság árad a vidékre, szárnyak suhogása hallatszik, s két fényesen öltözött angyal jelenik meg. A kis Jézuska küldötte őket alá, hogy esendes erdőnek szunnyadó árnyába temessék el e holtakat. A testekkel az angyalok repültek s egy erdő közepére érve, megállnak s terhüket leteszik. Gödröt ásva behelyezik a két holtat s fölöttük csakhamar domb emelkedik. A két angyal pedig visszaröpült a boldogság honába.

* * *

Ezalatt folyton havazott s a sirt nemsokára fehér lepel borítá. S im esodák esodája, a siron apró hófehér virágok nőnek; a két szenvedő földi emlékei ezek. S mint hogy hó fölött nyílnak, „hóvirágnak“ nevezék; azóta a hóvirág folyton disziti a dombokat, s ha hóvirágot látsz, gondolj az árva anyára és fiára, azoknak emlékére virul az; rideg ágyban, hó alatt születik, s a tavasz illatos szellői csak hervadt kőrökat találják.

Hóvirág, ártatlan színű, örömtelenül nyíló hóvirág: te a szenvedő árvák virága vagy!

Rózsahegy Sándor.

A p u s z t á r ó l .

VII.

„Örvendezzünk mindnyáján,
Karácson éjszakáján,
Mert született Krisztusunk,
Régóta várt Messiásunk.“

Egyházi népének.

Nagy-karácson egyike legkedvesebb ünnepeinknek; — mennyire örül eljöttek a puszta lakóinak apraja és nagyja!

A karácson bűjtjét így faluhelyeken és a pusztán szigorúan megtartják, mintegy előkészületül a következő nagy napra. Hogy pedig a gyermekeket is rászoktassák a bűjtökre, és az ezen nap készített sítteményekből ne torkoskodjanak, avval ámitják: a ki megtartja a bűjtöt, az meglátja éjféli misékor az aranybárányt az oltáron. Ez — bár ártatlan, — de mégis rossz fogás: minék a gyermeket olyannal biztatni, a mit nem lehet teljesíteni, inkább az egyház iránti tiszteletet és engedelmességet, aztán a kis Jézus iránti részvétet és szeretetet kell szívére kötni.

Napnyugatkor elvégzik a vaesorát, és az időt éjfélig különféle kép töltik el.

A gyermekek és a felnőttek is, elmennek házról-házra az ablakok alá, és azon kérdések után: „Szabad-e az Isten diesérni?“ — vagy pedig: „Meghallgatják-e az Isten igéjét?“ — néhány karácsoni, az ur Jézus születésére vonatkozó éneket mondanak el.

Mások holmi babonás szokásoknak hódolva, nemhogy lelkiépüléssel készülnek az éjféli szentmisére, — hanem inkább bűnös eszekekedeteket visznek véghez. — Pedig mily üdvös volna, ha a házhoz tartozók összegyűlve hallgatnák a sz. írásból a kis Jézus születésére vonatkozó fejezeteket, vagy még inkább Goffine épületes könyvéből a karácsoni ünnepek magyarázatát. — (Közbevetőleg azt említem meg: ha a protestánsoknál csak elvéve lehet találni házat, melyben nem volna biblia, ugy nagyon is illő, sőt szükséges, hogy minden katolikus családban legyen egy jóra való bővebb katekizmus magyarázata. E célra legalkalmasabb Goffine Lénárt oktató és épületes könyve, melyet új, átdolgozott kiadásban a Sz.-István-Társulat fog közrebocsátni.)

Ezt könnyen meg lehet tenni, hisz minden családban találattik már írni-, vagy legalább is olvasni tudó egyén. És az ajtatos előkészület helyett, mit tesznek sok helyen? Hát kártyával ölik az időt; ez igen elterjedt multság karácson estéjén. Én ugyan nem szeretek kártyázni még mulatságból sem, annál kevésbbé nyereszkes vágyból, de most az egyszer mégis kezembe veszem, szíves olvasóm, a te kedvedért, és mintán ilyenkor ugy is nagyban járja, hát én is kártyát hányok neked. Vigyázz jól és jegyezd meg.

T ö k f i l k ó . Ha te fiatal korodban nem iparkodol szorgalmasan tanulni, és többet jársz az iskola mellett, mint az iskolába, ha továbbá nem figyelsz az öregek szavára, és azok

tanácsát megveted, kik tapasztalásból beszélnek: akkor ugy fogsz felnőni, mint erdőben a fa, nem fogsz tudni semmit, a falubeliek nem bizva benned, tudatlanságod miatt, nem választanak az elüljáróság közé, adás-vevésben mindig a rövidebbet húzod, fél napi munkát egész nap sem tudsz elvégezni, nem is becsül meg senki — és egész életedben tökfilkó lesz a neved.

V ö r ö s t i z . Ha te családapa létedre gyermekedet mind a tiz ujára szabadon ereszted, bizonyos lehets benne, hogy felnőtt korában enyves-kezü lesz, és bár ugy dolgozzék, hogy mind a tiz ujja véres legyen, még sem lesz semmije. Mert a ki más jószága után nyújtja kezét, azon nincs Isten áldása. Ezzel ellentétben van a —

Z ö l d t i z . Ha gyermekedet idejében hozzá szoktatod a munkához, és magad is megfogod magyar-miskásan a dolog végét, akkor reményed lehet, hogy egykor zöld ágra fogsz jutni, mert a tiz uj, mint tiz tündér, iparkodik gyarapítani a gazdaságot.

M a k k h e t e s . Szegény ember vagy, és a világ ugy látszik, számba sem vesz, mert keveset érsz előtte, mint a betesszem a kártyajátékban. De ne aggdódjál e mellőztetésen, jön idő, midőn a királyokkal egyrangban leendesz akkor, a midőn elayered azt, a mit jelképezzen a

T ö k n y o l e z , t . i . a nyolcz boldogságot, melyekre oly hivatalos vagy, mint az, a ki aranypaszományos és selyemruhában jár.

Z ö l d a l s ó . Az emberi boldogság egyik jó darab része a megelégedésben áll; ne hidd azt, hogy a gazdagok lehetnek csak elégedettek, mert a megelégedés oly madár, mely alatt repül. A ki nem eseng elérhetlen után, és addig nyujtózódik, meddig a takaró ér, mint a zöldalsón a zöldszem — egész a lábaknál, mégis hamarabb megfoghatja ezen madarat, mert az önként száll vállaira.

V ö r ö s f e l s ő . Ha leányodra gondot nem viselsz, sőt szabadon ereszted éjjelről éjjelre, hogy szive választottjával kedvére mulasson, aligha sok örömeöd lesz belőle; nem is jön érte valami felső ember, — értem a jómagaviseletű ifjut, — a gézengúz régi kedves pedig ott fogja hagyni a faképnél, és akkor a bú és bánat fog felülkerekedni.

K é t d i s z n ó — a huszonegyben duplanyereség; ha a parancsolatokat megtartod, dupla nyereséged lesz; itt a földön felebarátaid becsülése és azután az örök boldogság.

A kártya külsőleg egyforma, de a játékban mindegyiknek más értéke van az előtt, a ki ismeri: így az ember külsőleg mind egyforma — test és lélekből áll, de belérték szerint — ki milyen erényes, — különbözik, és az Isten ezen különbség szerint ítélend egykor.

Mit szölsz, szíves olvasóm! ezen kártyavetéshez? Ha talán talált volna egyik-másik jóvendülés, adj egy szíves kézszeritást azon ígérettel: „Másképp lesz ez ezután!“ Adja Isten!

A viszontlátásig — jövő karácsonra.

—n

R ó m a i l e v é l .

R ó m a , d e c z . 10 . — A mint előbbi levelemben megírád, a vatikáni egyetemes szent zsinat a szerint nyitattott meg, t . i . d e c z . 8 . reggeli félkilencz órakor az angyalvár ágyui száz egy lövést tevén — meg Róma valamennyi egyházai harangjai meg-

szólaltak, tudtára adván: hogy IX. Pius pápa szent Péter egyháza homlokzata hosszu csarnokában, mely e tényre kápolnául alakítottatott át, s abban felállított oltára előtt megkezdte a „Jöjj el szent Lélek Isten“ ismert egyházi éneket, melynek 2-ik

versére indult szent Péter egyháza felé a hosszú sz. menet, hova érve a szerzetes rendek két sorban megállapodtak az egyház hajójában, közöttök elhaladván a főpapok, apátok, püspökök, érsekek, primások, patriarkák, bibornokok, a pápa szent Péter egyháza főajtájához érve hordozó trónjáról leszállott s letévén püspök süvegét, mely alázatossággal, összetett kézzel ment a sz. Péter sirja feletti pápai oltárhoz, melyen volt kitéve az oltári szentség, azt imádván térden állva éneklé: Nézz ránk Isten mi oltalmunk! s több egyházi verseket, melyeket „az Ur veletek“ köszöntéssel befejezvé felkelt s eléneklé az öt előirt egyházat imát, mire újra leborulván a kített oltári szentség előtt, az egyetemes zsinat helyiségébe vezetett be, hol felállított trónjára felülvén onnét hallgatta a sz. misét, melyet Patríz bibornok püspök teljes egyházi szolgálattal énekelt el. Mire végén az ikonai érsek Puecher Passavalli a szószékről hirdette ki a buesut, aztán megnyitó latin beszédet mondott ékesen bebizonyítván szűz Mária oltalma alatt mily szellemben kezdődök meg a zsinati tanácskozások, s mily hittel, reménnyel folytatandók.

E szent beszéd után az egyház szolgálai az oltárra feltettek egy csinos trón-alaku könyvtartót, melyre nagy ünnepélyvel feltette a pápától átvett szentírás könyvét a zsinat titkára Fessler József püspök, ugyan ez oltáron ki voltak rakva a pápa misemondó ruhái, melyeket két szerpapi rendből bibornok segítségével felöltvén, trónjába beült s az engedelmisség esőkját valamennyiektől fogadta: bibornokok a pápa kezét; püspökök jobb térdét, az apátok lábát esőkolták; mi megtörténvén a pápa oldalán egyik szerpap bibornok fennhangon mondá: „Imádkozzatok“, mire a gyülekezet letérdelt, a pápa pedig felállván, ez imát mondá: Imhol itt vagyunk Szentlélek Ur Isten! itt vagyunk büneinkkel megterhelten ugyan; de a te nevedben különösen összegyülve, jöjj el mi hozzánk, légy mi velünk, s mi sziveinkbe leszállani méltóztassál. Taníts meg minket, mit tegyünk, hová lépünk, s mutasd meg, mit végrehajtanunk kell, hogy te segedelmeddel mindenben csak neked tetszessünk stb. ez imára a gyülekezet „Ament“ mondott, mire a pápa oldalán álló másik szerpap-bibornok mondá: álljatok fel s felállván a pápai énekesek elkezdtek ez előéneket: Hallgass meg Uram, mert kegyes és nagy a te irgalmad stb. minek végével 2-or szólítottak az imára s kis szünet után felállásra szólítottván, a pápa ez imát éneklé: Kérünk Uram, elménket a vigasztaló Szentlélek, ki tőled származik, világosítsa meg s vezérelje azt úgy, a hogy sz. Fiad megigéré minden igazságra, ki te veled él és uralkodik m. ő. ő.

Ez ima után ismét letérdelvén a gyülekezet, a minden szentek litániája énekeltetett, mely alatt a pápa bal kezébe tartván keresztes pásztor botját háromszor éneklé keresztet vetvén: Hogy e szent zsinatot és minden egyházi méltóságok áldani, kormányozni és megtartani méltóztassál — kérünk téged, hallgass meg minket. Befejeztetvén a letenyék, egyik szerpap-bibornok éneklé: „Hajtsuk meg térdeinket“ a másik felelé: „Levate“ a pápa pedig: Imádkozzunk; Irgalmas Isten engedd a te szentegyházadnak, mely a Szentlélek nevében egybegyült, hogy ellenségeink megtámadásától semmikép se zavartassék. Krisztus a mi Urunk által, Amen. Mire Borromeo bibornok az ez alkalomra kijegyzett evangéliomot éneklé: Ha a te atyádfia hibázik stb. ennek végével leültek valamennyien és a pápa elmondta beszédét, hálát adván Istennek, hogy mit régóta óhajtott, miért annyiszor könyörgött, azt most szemével látja stb.

A pápa beszéde után ismét a jöjj el Sz.-Lélek ének énekeltetett egyházi imával s Benedicamns Dne verssel fejeztetett be.

Erre a zsinat titkára Fessler püspök egy írott határozványt hozott a pápa elé, mely által a zsinat megnyitottak mondatik, melyet átvevén a pápa azt Salenziani fabrinói püspöknek adta át, hogy azt a szószékről hirdesse ki, mire valamennyien: „tetszik“ igével feleltek. A pápa erre: Minthogy valamennyieknak tetszik, senki ellene nem lévén, mi is rá helybenhagyásunkat adjuk s a zsinatot megnyitottak nyilvánítjuk.

Ezután olvastattott egy másik határozvány, mely szerint jövő Vízkereszt napjára a nyilvános ülés hirdettetik, mire újból „tetszik“ felelettel járult a gyülekezet. Mind ez így megtörténvén, két szent zsinati ügyvéd járult a pápa trónjához, kérvén, hogy mind ezekről a pápai jegyzők egy okmányt készítsenek a pápa háznagyja, meg főkamara tanubizonyosságát adván rá. Erre a pápa a „Téged Isten dicsérünk“ éneket elkezdé, melyet a jelenlevők folytattak s mire elvégezték és az ülést befejezték, délután három óra volt.

A nép mind végig állhatatosan a templomban tartózkodott oly nagy számmal, hogy ez alkalommal Szent Péter egyháza szűk lett. Mind végig volt jelen Erzsébet kegyelmek királynőnk ő felsége, a württembergi királynő, nápolyi király, toskanai, pármái nagyherceg s nápolyi főberezgek nejeikkel nem különben az uralkodók követéi, a római tanács, a francia őrsereg, meg a pápa tábornagai.

Más nap déltájban ő felsége a királynőnk, vatikánba ő szentsége látogatására ment, melyet a pápa jövő hétfőn deez 13. fog visszaadni.

Ma zsinati zárt ülés tartatik s jövő kedden ismét folytatatik, az eredmény nyilvánosságra nem bocsátatik.

Holnap vasárnap délután a XII apostolokról ezimű egyházában a szeplőtelen fogantatott szűz védelme alatt levő akademia fog összeülni, hova valamennyi püspök hivatalos, a hol a szűz tiszteletére majd minden európai nyelven ékes beszédek fognak elszavaltatni közben énekek is.

Időnk rendkívülileg rossz, az ünnep napja óta folytonosan esik, különben szent esend jó rend uralkodik.

Mult hó végével Sarunátz János szakadár szerzetes pap születésére nézve panesovai kerületből való, azon szándékkal érkezett Romába, hogy tévelyeiről lemondván, a kath. egyház egységébe vétessék fel, kit a szükségességre megtanítván, e hó 3-kán vezettem a hitre felügyelő bizottmányhoz, hol Ferrári Jácint dömés kezében letette a kath. hitvallást a pápa nevében feloldván őt a kiközösítési büntetés alól.

A megérkezett püspökök száma 657-re megy.

Liegerhoffer János, p. gyónatya.

Tizedévi tudósítvány

a legfőbbesebb Oltáriszentség folytonos imádsára és a szegény templomok felszerelésére Pesten alakult anyatársulatról
1868-ki novemberhó 6-tól 1869 ki novemberhó 6-ig.

Ezen tárgyak a következő templomok közt osztattak szét:

44. Káposztásmegyér: 2 oltárszolgai vörös öltöny két karinggel, 1 füstölő tömjéntartóval.
45. A nt. sz. Ferencz-rendü atyák temploma Kecskeméten: két misér, 1 veesernyep., 1 velum, 1 ciboriumköpeny, 1 bursa.
46. A temetői kápolna Kecskeméten: 1 miseruha.
47. Solt: 2 vállkendő, 2 corporale, 4 purificatorium, 2 kéztörölő, 2 miseruha, 3 canontábla, 1 misekönyv, 1 missae defunctorum, 1 oltáresengetyü.
48. Szolnok: 2 miseruha, 1 veesernyepalást, 1 velum, 1 ciboriumköpeny, 1 bursa.
49. A nt. sz. Ferencz-rendü atyák temploma Vácson: 3 miséing, 4 karing, 4 corporale, 24 purificatorium, 12 kéztörölő, 3 misér, 1 veesernyep., 1 velum, 6 magánstola, 2 gyertyatartó.

M i u j s á g ?

P á l y á z a t.

A nagyváradi latin szert. káptalan, nem különben mesteri Dezső József neje Berlinger Anna, gyermekeik: Erzsébet férjezett Szabó Józsefné, Szaniszló Mária férjezett Genthon Károlyné, maguk és az összes rokonság nevében legmélyebb fájdalommal jelentik, felelhetetlen főpásztoruk s illetőleg rokonuk nm. és főt. **Sz. niszló Ferencz**, volt nagyváradi l. sz. püspök, a vaskor-narend első osztályu lovagja, valós. bel. titkos tanácsos, pápai trónálló, felszázados áldor, hittudornak stb. folyó hó 13-án reggel 4 órakor, élte 78-ik évében, a szentségek ájtatos felvétele után, Bécsben a tisztelendő Kapuczinus atyák zárdájában, végelgyengülés következtében történt esendes elhunytát. — Az üdvözültnék földi maradványai folyó hó 16-án reggeli 9 órakor tartandó egészteleő szent mise áldozatok bemutatása után, fognak a zárdából a Hietzingi sírkertbe saját rendelkezése szerint szállíttatni. **Áldás poraira!** — Bécs, december 14-én 1869.

— A király ő Felsege minden valószínűség szerint Romába fog menni. Ezen ut egyik ezélja, hogy felséges királynénkat hazahozza. Egyébiránt igen hihetőleg a valódi ezél, hogy ő Felsege személyesen akarja megszüntetni a feszültséget, mely egy idő óta a szentszék és bécsi kormány közt beállott. Ő felsége meg fogja a szentatyát látogatni és mint hírlík, Antonelli bíbormokkal és államtitkárral is értekezni. Ezen ut ellenére van Beust miniszternek, ki legalább is arra akarja rábeszélni ő Felségét, hogy visszautaztában látogassa meg Florenczben Victor-Emannel királyt. Ez azonban alig fog megtörténni.

— Ő szentségének nagy az öröme, hogy a mostani zsinatban két oly város is képviselve van, melyek a tridentí zsinat idejében a protestantismusnak legerősebb védbástyái voltak. E két város Genf és London.

— A szentatya látogatásáról a magyar királynénál Romából írják: Ő szentsége e hó 13-kán d. u. udvari személyzete által kísérve nagy galában a Farnese-palotába vonult, hogy látogatást tegyen Ausztria-Magyarország fejedelménjénél. Ő szentségét a lépesőzet alján a esászárné, a két Szicília királya, a királyi ház hercegei és hercegnői fogadták, kik a szentatya megérkezését várták. A szentatya erre a trónterembe vonult s egyideig a esászárnéval, a két Szicília királyával és királynéjával s a kir. ház hgeivel beszélgetett. Ő szentsége elbueszott s a magas egyének által a gyermeki ragaszkodás nyilvánításai között egészen hintajáig kísértetett.

— Főt. Szabó Imre szombathelyi megyés püspök ő mga beigtatása e hó 14-kén fényesen ment végbe. Este a városi polgárok nagy fáklyás-menettel tisztelkedtek ő méltóságának, az egész város pedig önkénytesen kívülágitattott.

— Rimabrezóban (Gömörm.) egy Antalik András nevezetű lutheránus lelkész kártyázás közben sógorával összeközczanván, ezt késsel meggyilkolta. A gyilkost szonnal elfogták, ki a börtönben ki akarta magát végezni, de e tette végrehajtásában megakadályozták.

A Szent-István-Társulat a nm. püspöki karnak, mint egy-szersmind a társulat védnökségének jóváhagyásával a kath. népiskolai tankönyvek előállítására vállalkozván: miután az ABC és első **Olvasókönyvnek** kiadásával már elkészült, ezennel folytatolag a magy. népiskolák másodikosztályára való **Olvasókönyvnek** megírására nyit pályázatot.

Ezen Olvasókönyv szerkezetét illetőleg — (miután a társulat a m. kormány által a felekezetenlküli népiskolák tankönyveire nézve megállapított tervezetet és tanmenetet didaktikai tekintetben irányadóul elfogadta) — kívánatik, hogy a pályázók a m. kormány közoktatásügyi népiskolai hivatalos közlönye, a „Néptanítók lapja“ 1868-ki folyamának 41- s 42-ik számaiban, valamint a kath. tanügyi közlöny, a „Tanodai lapok“ 1860-ki folyama 46-dik számában közzétett alaprajzát kövessék mindabban, a mi a szorosan vett katolikus hitelvekbe és hit-nézetekbe nem ütökzik.

Ennélfogva különösen megjegyeztetik, hogy a fenidézett közoktatásügyi népiskolai hivatalos közlönyben a felekezetenlküli iskolák tankönyveire nézve kiadott alaprajznak azon részleteitől (l. Néptanítók Lapja 41. sz. 645. l.), melyek a határozottabb vallási színezetű elemeket az olvasmányokból kizárják, — kívánatos, hogy az e nemű vallási érzetet gerjesztő példák is, történetek, mondatok, versek, legendák ott, hol ezek alkalmasan helyt foglalhatnak, a tananyagba felvétesenek.

Megjegyeztetik nevezetesen e mellett, hogy az olvasmányok nem csak a zsenge ifjuság értelmi felfogásához mért s annak körében mozgó példaanyagot lehetőleg egyszerű, s egyszerűn bővített mondatokból tartalmazzanak, hanem hogy ennek szerkezetében a fokozatos fejlesztésre is és emelkedésre különös gond fordítassék: a minek hiánya többnyire az eddigi Olvasókönyveknél észlelhető.

A könyv terjedelme 8—10 nyomott ivre határozatik, s illetőleg a 10 ivnyi benyújtott mű a ezélszerűség kívánalmái szerint 8 ivig reducálható lesz. Díjúl ivenkint 15 darab magy. királyi arany tüzetik ki, azon kikötéssel, hogy a jutalmazott munka a Sz.-István-Társulat tulajdonává lesz.

A tisztán leírt, füzött, lapozott s az író nevét rejtő külön levelekkel ellátott kéziratok jövő 1870-ki év május utolsójáig Pestre a Sz.-István-Társulat igazgatóságához küldendők. Kelt Pest a Szent-István-Társulat igazgató-választmányának 1869. december 9. tartott üléséből.

Pályázat. A kalocsai érseki megyében kebeleztet Moholy mezővárosában a r. kath. kántori állomásra 1870-ki január 9-re pályázat nyittatik. Ezen állomás évi javadalmái: 1) mintegy 750 házaspár után a) ¼ veka buza és 10 kr, 2) stólailleték 130—150 frt; 3) ostyasütésért 5 frt, 4) buesztatás (mérskéletű ár mellett), és 5) szabad lakás kerttel. — Kelt Moholyon (Báesm.) dec. 14-én 1869. Varga Mihály, moholyi pleb.

Szerkesztői mondanivalók. Ft. Radics Pálnak: forró köszönettel vettem. Kérem minél gyakrabbi szives közremunkálását. — B. K. Győr. Karácsonra elkésett; kissé módosítva talán fel lehet használni.

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (Lipót-utca 11. sz.) — Felelős szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Pesten, nyomatott az „Athanaeum“ nyomdájában 1869. (Barátok tere 7-dik szám.)